

Intervju sa visokim predstavnikom/specijalnim predstavnikom EU, Valentinom Inzkom

Posjeta Catherine Ashton BiH

Činjenica da je visoka predstavnica Evropske unije za vanjsku politiku, Catherine Ashton, ovako brzo po stupanju na dužnost doputovala u Bosnu i Hercegovinu, jasno pokazuje svima kako visoko na listi prioriteta Evropske unije se nalazi Bosna i Hercegovina i koliko je EU zainteresirana za napredak BiH. Došla je sa vrlo jasnom porukom: nema podjele BiH i Evropska unija želi BiH u svom članstvu samo kao jedinstvenu zemlju. Druga jasna poruka je bila da je budućnost Bosne i Hercegovine u Evropskoj uniji, ali ova država mora uraditi svoju domaću zadaću, da će EU biti sa BiH na tom putu i pomagati Bosni i Hercegovini

Politički lideri u BiH sa punom ozbiljnošću moraju shvatiti da se trenutni zastoj mora prevazići jer je zemlja izgubila priključak sa ostalim državama Zapadnog Balkana koje teže postati članicama EU. BiH se mora vratiti na put dijaloga i kompromisa, koji jedini vodi ka napretku.

BiH se nalazi na važnoj prekretnici i ove godine BiH ima veliku priliku da krene ka Evropskoj uniji. Ne bih želio da se miješam u predizbornu kampanju koja je, izvjesno, već počela, ali moram naglasiti da su opšti izbori koji će biti održani u oktobru ove godine od velike važnosti za evropski put ove zemlje. U naredne četiri godine, koje će, dugoročno gledano, biti od presudne važnosti za put BiH ka Evropskoj uniji, Bosni i Hercegovini su potrebni lideri koji će interese svih građana ove zemlje staviti ispred svojih ličnih interesa i imati

dovoljno hrabrosti da donose teške odluke i postignu kompromisna rješenja. Stoga moram poručiti građanima da zaista dobro i temeljno razmisle kome će povjeriti svoj glas – njihova budućnost upravo direktno zavisi od toga. Ja bih želio da onaj ko bude na vlasti sljedeće četiri godine napravi veći napredak na putu BiH ka Evropskoj uniji. Isto tako bi se političari u predizbornoj kampaniji trebali fokusirati na prave teme, kao što je ekonomija, borba protiv korupcije i organiziranog kriminala, poboljšanje školskog sustava i zdravstva i, naravno, evropske integracije. Došlo je vrijeme da se završi sa negativnom nacionalističkom retorikom!

Posjeta gospođe Ashton Bosni i Hercegovini važna je i stoga što sada niko u ovoj zemlji ne može imati dilema oko stanovišta Evropske unije: cjelovita i suverena Bosna i Hercegovina je na putu ka Evropskoj uniji. .

Sjednica Upravnog odbora Savjeta za provedbu mira

Na predstojećoj sjednici Upravnog odbora Savjeta za provedbu mira nećemo biti u mogućnosti reći da su zadaci koje je Vijeće za provedbu mira postavilo, to jest 5 ciljeva i 2 uslova, ispunjeni. Napredak je bio minimalan. U biti, najveći napredak je ostvario OHR, koji je, zbog nedostatka političke volje domaćih aktera da to sami urade, sačinio popis državne imovine i proslijedio ga domaćim institucijama. Na Vijeću ministara, Vladama FBiH i RS te Distrikta Brčko je da se dogovore o raspodjeli državne imovine. Taj proces do sada nisu započeli.

Tragično je da stalno slušam izjave političara kako su oni spremni voditi ovu zemlju, kako ne trebaju stranci i kako žele da se OHR zatvori, no ti isti političari ne rade ništa na ispunjenju zadataka za završetak zatvaranja OHR i supervizije Brčko Distrikta. OHR jedini radi na ispunjavanju uslova za tranziciju.

Poveden iskustvom, nisam optimista da će uskoro doći do

napretka po ovim pitanjima. Proteklih dana sam imao sastanke sa svim liderima i nisam od njih čuo nikakve pozitivne prijedloge, niti sam primijetio da su se njihovi stavovi približili.

U svakom slučaju, zatvaranja OHR-a neće biti sve dok se ne ispune ciljevi i uslovi PIC-a. Čini se da je u ovom trenutku OHR jedini koji radi na tome da do zatvaranja dođe. Svi oni koji su to veoma glasno zahtijevali nisu učinili ništa konkretno da bi se to ostvarilo, upravo naprotiv.

Dakle, pored nedostatka napretka u vezi sa programom „pet plus dva“, Upravni odbor PIC-a će razmatrati i sveukupnu situaciju u zemlji. Kakvi će biti zaključci, ostaje da vidimo.

Popis/podjela imovine

Moram podsjetiti da je tim, koji je OHR angažirao, načinio popis imovine na osnovu jednoglasno usvojene odluke Vijeća ministara iz septembra 2004. godine, ali isto tako, ja ne bih krenuo popisivati imovinu da je radna grupa Vijeća ministara zadužena da obavi taj posao, to i učinila!

Tehnički dio posla koji su trebali oni da urade, uradio je naš tim, u samo nekoliko mjeseci, i na taj način najbolje demantujući teze da su za taj posao potrebne godine.

Umjesto konkretnih poteza i razgovora koji bi doveli do rješenja ovog pitanja, svjedočili smo različitim, često površnim interpretacijama popisa koji je OHR načinio, pa i stanovitim ucjenama od strane nekih lidera. Apsolutno ne dozvoljavam paušalne ocjene posla koji je stručni tim OHR-a obavio! OHR podatke koji su uvršteni u popis imovine nije prikupljao po livadama, već u katastrima i zemljišno-knjižnim uredima u cijeloj zemlji! To su sve njihovi podaci, naši timovi su tamo boravili uz odobrenje oba premijera, i Mujezinovića i Dodika, i ovakvi stavovi jednostavno pokazuju

nedostatak povjerenja u institucije F BiH i RS te u ljude koji tamo rade.

Nametanja rješenja u vezi sa državnom imovinom neće biti: dogovor moraju postići Vijeće ministara BiH, vlade oba entiteta, te Brčko Distrikta. To je sada njihov posao.

Špekulacije oko novog visokog predstavnika

Ja nemam taj luksuz da imam višak slobodnog vremena i da se bavim špekulacijama. Radim svoj posao i fokusiran sam na provođenje prioriteta za tranziciju OHR-a u Ured specijalnog predstavnika EU. Imam punu podršku zemalja članica PIC-a i vrha EU. Naposljetku, izričtu podršku imam i od visoke predstavnice za vanjsku poslove i sigurnosnu politiku Catherine Ashton.

Reakcija na Dodikove napade na Raffija i drugo osoblje OHR-EUSR-a

Često sam govorio o tome, ali očigledno da neke stvari treba češće ponavljati. Ovo je moj ured i svi ljudi koji rade u njemu rade za mene. Trošenje vremena i energije na fabriciranje priča i teorija zavjere o nekim lobijima, paralelnim i starim strukturama unutar OHR-a, plaćeničkim saopštenjima za javnost je potpuno gubljenje vremena i da budem iskren – sve skupa pomalo uvredljivo, jer vrijeda minimum inteligencije.

Da li neko zaista misli da ja tome pridajem pažnju i da to ima nekog efekta? Svi koji rade za mene uživaju moju punu podršku i sve što se radi – radi se sa mojim znanjem i odobrenjem. To su profesionalni saradnici koje jako poštujem. Prozivanje ljudi za izmišljene stvari i pri tome licitiranje imenima u svrhu zastrašivanja, a sa namjerom kako bi taj neko prestao

savjesno raditi svoj posao, podsjeća na nekadašnja vremena i metode koje su tadašnje državne službe koristile. Ponoviću još jednom, manimo se ćorava posla i prihvatimo se reformi potrebnih da ovu zemlju približe euroatlantskim integracijama.

Kako komentira jezik mržnje u medijima i pojavu fašističkog vokabulara

To je žalosno. Mislim da jezik koji se u medijima koristi i lakoća izricanja stavova i kvalifikacija je zastrašujuća. Mediji na žalost prate kvalitetu debate u politici što ovu situaciju čini još tragičnijom. Ponekad imam osjećaj da nikog apsolutno nije briga šta ko o kome ili čemu piše niti da iko čita šta piše. Ako političari tvrde da jedino oni mogu biti odgovorni za budućnost ove zemlje, onda moraju biti odgovorni za svaku svoju riječ.

U svakodnevnim susretima sa političarima govorim isto što bih sad zamolio i medije, a to je da se pokušaju izdići iznad politike i dnevnih interesa i u perspektivi gledati Bosnu i Hercegovinu i njene građane i da svako u svom segmentu života i rada čini ono što misli da će ovoj zemlji i ljudima donijeti boljitak i napredak.

Ja bih zaista želio da birači pred sljedeće izbore ocijene retoriku bh. političara i da i na osnovu toga odluče za koga će glasati. Da ponovim, političari se moraju usmjeriti na prave teme, kao što su ekonomija, školstvo, zdravstvo itd. a ne na jeftine nacionalističke priče.

Najavljeni ste kao uvodničar druženja sa Sanjom Vlasisavljević i Miloradom Dodikom u utorak, prije sjednice PIC-a. Gospođa Vlasisavljević se navodno bavi kulturom dijaloga, inače se javno deklarirala kao opredijeljena za političku partiju svoga izdavača Fahrudina Radončića, koji je nedavno ustvrdio da

Duška Jurišić ne može, kao pripadnik manjinskog naroda, biti urednik na Javnom servisu. Dodikove izjave o tome da Srbima ne mogu suditi sudije muslimani i o Markalama i Vi znate: da li je Vaše druženje Vaš osobni doprinos partijskoj osovini Dodik-Radončić ili prenosite poruku međunarodne zajednice?

Ja kao čovjek nikada ne mogu odbiti dijalog. Čak i sa nekim s kim se ne slažem, smatram da moram ostaviti prostor za dijalog, jer bez dijaloga nećemo naći zajednički jezik. Šta je alternativa dijalogu? Imam vrlo jasan stav oko retorike i težine koju riječi mogu imati. Za političare, diplomate i novinare riječi su također i djela, tako da teške riječi mogu imati vrlo ozbiljne posljedice. Oni koji zagovaraju odgovornost, moraju i sami biti odgovorni za atmosferu kojoj doprinose. Primjeri koje ste naveli su grozni i samo dokazuju potrebu za kulturom dijaloga. Mržnja i predrasude samo rađaju mržnju i predrasude, tako da moramo pomoći ljudima da savladaju predrasude i da shvate koliko štete nanose sebi i svojim sa takvim izjavama. Kada teške riječi postanu svakodnevice, onda samo dolazi do raspada dijaloga i stvaranja nerazumijevanja i napetosti. Mislim da je moja poruka jasna.